

PREGLED DOGODKOV V RIMSKEM IMPERIJU

1000 pr. n. š.: na Apeninski polotok je prišlo indoevropsko ljudstvo (Italiki) in se pomešalo s prvotnimi prebivalci INDOEVROPEIZACIJA

9.st.: feničanska kolonija na severnoafriški obali - Kartażani

8.st.: sedem rimskih kraljev;

753 (21. 4.): nastanek Rima na enem od sedmih gričev; začetek štetja let pri rimljanih

700: Grki zavzamejo južne dele Apeninskega polotoka; prve vasi na sedmih gričih

7.st.:

6.st.: Servij Tulij: 5 davčnih razredov (tribusov) glede na premoženje

540: bitka med Etruščani in Grki za premoč na morju - Grki uspešnejši

509: Junij Brut + ljudstvo izvedejo politični preobrat, propad monarhije, nastane aristokratska republika

500: do tega leta so se Etruščani razširili na sever (Padska nižina) in jug

5.st.: avtonomija latinskim mestom

1/2: začne se 170-letni boj plebejcev za enakopravnost

400: Padsko nižino naselili Galci

4.st.: obnovev boj z latinskimi mesti, Rimljani jih zadušijo in vzamejo samostojnost; Galci plenijo na rimskem območju

367: eden od konzulov postane plebejec

3.st.: spor med Rimom in Tarentom: neuspešna Pirova pomoč Tarentu; uspešni v bojih s kraljico Tevto (Kotor), Galijo

287: konec boja za enakopravnost, ko so priznane zahteve plebejcev

270: Rim obvlada Apeninski polotok, ustanovi kolonije

264-241: 1. punska vojna: Sicilija postane prva rimska provinca (prej od Kartażanov in Grkov)

218-201: 2. punska vojna: Hanibal premaga Rim pri Kanah; Rimljani napadli Kartażane doma- Hanibal se mora vrniti v obrambo; Rimljani osvojijo Španijo in Sicilijo (Kornelij Scipion-bitka pri Zani 202) in pridejo v severno Afriko; začetek nenehnih vojn

2.st.:

149-146: 3. punska vojna: Rimljani požgali Kartagino - provinca Afrika

146: Rimljani porušili Korint; Grčija (Ahaja) postane rimska provinca

KRIZA PO VOJNAH

133: Tiberij Grakh postane ljudski tribun: rešitev socialnih problemov (zemljiški max); senatorji ga ubijejo

123: brat Gaj Grakh postane ljudski tribun: nadaljuje bratove reforme; zakon o žitu..., postane nezaželen - preganjan -

121: po naročilu gospodarja ga suženj zabode - razveljavijo njegove zakone

102/101: marijeva reforma vojske (najemniška); uničenje Kimbrov in Tevtonov

1.st.: kriza; germanski vdori; zavezniška (kolonije) vojna za državljanske pravice; nato upori še v provincah

84-82: 1. državljanska vojna, ker je senat za poveljnika izvolil Sulo, ljudska skupščina pa Marija - spor med optimati in populari; konec vojne, ko je Marij umrl, Sula pa prišel v Rim na oblast

82-79: Sulova diktatura: ukinil reforme, senat na 600 članov

73-71: upor sužnjev pod Spartakom; nesoglasja med uporniki; premagal jih je Kras

60/59: I. triumvirat: Pompej (vojska) - Kras (denar) - Cezar (podpora ljudstva): njihov namen je senatu zmanjšati pravice in zavladati (vsak sam)

58-51: galske vojne: Cezar osvoji celotno Galijo

53: Kras pade v bojih s Parti; Pompej postane konzul in prepove Cezarju vrnitev v Rim z vojsko

49-45: 2. državljanska vojna: Cezar prestopi reko Rubikon, zavzame Rim; Pompej gre na vzhod proti Grčiji

48: boj med Cezarjem in Pompejem; Pompej premagan pri Farzalu (Tesalija)-zbeži v Egipt, kjer ga ubijejo

48-47: Cezar pomagal Kleopatri na prestol

45: Cezar se vrne v Rim iz Egipta

44 (marčeve ide): Brut in Kasij s pomočjo senata ubijeta Cezarja

43-31: II. triumvirat: Mark Antonij -Gaj Oktavijan - Mark Lepid; vojaška diktatura;

3. državljanska vojna: Brut in Kasij proti Antoniju in Oktavijanu - zmagata

40: Oktavijan dobi zahod, Antonij vzhod, Lepid pa severno Afriko

31: bitka pri Akciju: Oktavijan premaga Antonija in Kleopatro (samomor v Egiptu); Oktavijan začne samostojno vladati

27 pr. n. št. - 14 n. št.: Avgustov (= Gaj Oktavijan) principat; pretorijanci

1.st.: gospodarstvo cveti (poljedelstvo, trgovina, promet, obrt); avgustov mir

9: Germani porazijo vojsko; limes: Ren-Donava-Evfrat

41-45: vlada Klavdij, osvoji Britanijo, Trakijo, Norik

2.st.:

98-117: Trajan; Dacija; največji obseg rimskega imperija

2/2: ni sužnjevi, vojn, vdori Germanov

3.st.: Sasanidi ogrožajo vzhodne meje; isto Germani

284: častniki okličejo Dioklecijana za cesarja absolutne monarhije; uvede tetrarhijo (2 avgusta + 2 cesarja); uvede max cen in preganja krščanstvo; dominat

4.st.:

305: Dioklecijan gre v Split

311: umre: državljanska vojna

312-337: dominat Konstantina Velikega: 4 prefekture (Orient, Ilirik, Galija, Italija)-dieceze-province; stalne obrambne skupine; centralizacija države

313: z milanskim ediktom podeli krščanstvu svobodo

330: Konstantinopel postane glavno mesto imperija

375: Huni uničijo ostragotsko državo-preseljevanje plemen

378: bitka pri Adrianoplu - zmaga germanske konjenice

379-395: Teodozij I. : Ostrogote v Panonsko nižino, Vizigote v Makedonijo

391: Teodozij razglasi krščanstvo za državno vero

392-394: frankovski poveljnik razglasi Evgenija za cesarja na zahodu-Teodozij se ne strinja

394: bitka pri Frigidu: zmaga Teodozij, Evgenij pade

395: Teodozij pred smrtjo razdeli imperij na dva dela (potem, ko ju je združil): meja poteka na črti: Beograd-Kotor-Velika Sirta

5.st.:

476: zahodno rimsko cesarstvo propade; v Italiji in zahodnem delu Balkana nastane država Gotov, ki jo sredi 6.st. uničijo Bizantinci

1453: vzhodno rimsko cesarstvo uničijo Turki